

Workshop Samen spelregels opstellen
Conferentiemiddag Gezond Zelfroosteren
12 november 2018

Bij verschillende vormen van individueel roosteren worden verschillende spelregels gehanteerd. Wij zien twee soorten spelregels: (1) spelregels over de verdeling van lusten en lasten, met name de concurrerende wensen en (2) planning- en roostertechnische spelregels.

Wat betreft de verdeling van lusten en lasten zien we de volgende (combinaties) van spelregels:

1. Senioriteit, naar leeftijd of lengte dienstverband, ofwel oudere medewerkers krijgen eerder hun voorkeur dan jongere medewerkers
2. Groepsgewijze inzet: opdelen personeel in bijv. 4 groepen, waarbij ze om de beurt in toenemende mate de planproblemen oplossen. Hierdoor weet elke groep van te voren of men het rooster volledig krijgt of dat de kans groot is dat er fiks in wordt geschoven (kun je zien als een vorm van roulerende senioriteit, waarbij iedereen even senior is)
3. Bezwaarlijkheid van diensten, dat wil zeggen dat als er een bezwaarlijke dienst tekort is ingepland dat deze dienst dan wordt gegeven aan een medewerker die nog geen of bijna geen bezwaarlijke dienst heeft gekozen. Dit vereist een bezwaarlijkheidsscore per dienst.
4. Vraag en aanbod: wie diensten kiest op een moment dat niemand wil werken krijgt veel punten en wie een dienst kiest als iedereen wil werken krijgt weinig punten
5. Bezettingseis/ waardesysteem: diensten op drukke momenten krijgen meer punten dan op rustige momenten. Als je in een volgende fase of ronde meehelpt in het rond krijgen van de bezetting krijg je extra punten. Sommige organisaties combineren dit inmiddels met bezwaarlijkheid. Diensten op vr-za-zo en feestdagen krijgen extra punten.
6. Evenredigheid: iedereen evenveel bezwaarlijke diensten, of iets minder voorschrijvend: iedereen evenveel wijzigingen (bij te houden over de verschillende planperiodes). Deze spelregel kan overigens tot passiviteit leiden. Je wilt medewerkers stimuleren tot het zelf kloppend maken van de planning.
7. Veto's, jokers of blokdagen: plandagen waarop de medewerker zijn of haar wens vast kan zetten.
8. Arbeidsvoorwaardelijke stimuli (zoals extra geld verdienen in ronde 2). Wordt vaak over gesproken, maar we kennen nog geen toepassing anders dan dat de eigen keuze van de medewerker per definitie al inkomenseffecten heeft qua onregelmatigheidstoelage. Het is echter denkbaar om medewerkers die de planning kloppend maken extra te belonen.

Wat betreft de planning- en roostertechniek zien we de volgende vuistregels:

1. Een dienst extra plannen is in beginsel ook een dienst schrappen (en vice versa)
2. Een bandbreedte qua plus- en minuren
3. Naar de gemiddelde arbeidsduur per periode toe plannen
4. Bij tekorten eerst de medewerkers met het meeste aantal minuren inplannen, bij overschotten medewerkers met het meeste aantal plusuren
5. Geen nachtdienstreeksen verlengen tot meer dan X diensten, e.d.
6. Basis is handhaven ATW normen op maximale arbeidstijden en minimale rusttijden.
7. Termijnen, zoals de planning (wanneer) en de duur (hoelang) van de verschillende rondes en de roosterperiodes.

Een hardheidsclausule is er meestal ook, bijvoorbeeld om massaal vrij nemen op een feestdag te voorkomen. Succesvol individueel roosteren leidt tot individuele roosters waarin medewerkers minimaal 85% van hun eigen gekozen rooster terugzien.

Jan de Leede (ModernWorkx), Ton van Ginkel (ModernWorkx) en Johan Walter (KLM)

Spelregels zelfroosterspel

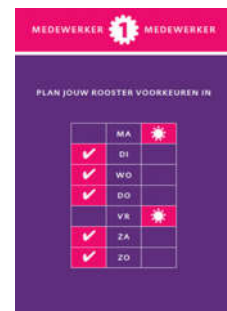

Ronde 1 (slaan we over)

-kwartetten verzamelen

Ronde 2 (voorbereiding, ligt al klaar)

- verdeling van opdrachtkaarten: medewerker 1 t/m 6, planner, baas
- verdeling van de kwartetten over de deelnemers
- verdeling dagkaartjes over de 'medewerkers'
 - om beurten neerleggen op de dag in de weekagenda
 - zie de voorkeuren op je medewerkerkaart en leg je dagkaartje op 'werken' of 'vrij'

Ronde 2 (uitvoering, nu gaat het beginnen!)

- om de beurt een **kwartet** inleveren en de discussie voeren
 - geef daarbij eerst je eigen mening (1 van de 4 posities)
 - daarna discussie (3-4 minuten) en kom tot keuze
 - leg het kaartje van je groepskeuze apart
- daarna een verschuiving doen in het rooster. Let op:
 - bezettingseis
 - eigen wensen / rol
 - verschuiven mag:
 - Alleen van je eigen kaart!
 - Kaart van ander (mits bovenop)
 - Ruilen
 - Houd daarbij je dagkaartje op de dag zelf!

Het spel is afgelopen als:

1. De weekagenda compleet is, of
2. De kwartetten op zijn, of
3. De 15 minuten voorbij zijn....

Puntentelling:

- Medewerker: 1 punt voor iedere 'juiste' wens
- Baas: 1 punt voor iedere dag die volgens bezettingseis ligt (1 punt aftrek voor iedere misfit, flexkaart kost ½ punt)
- Planner: 2 punten voor ieder rooster dat aan de eisen voldoet
- Iedereen: bonuspunten bij een compleet rooster (max. 4 punten, in aflopende volgorde: 4 punten voor de laatste speler, 3 punten voor 1-na-laatste, enz)

Jan de Leede (ModernWorkx); 06-46012830
Ton van Ginkel (ModernWorkx); 06-23076471